

Biosfääri programmiala globaalsest tähendusest

Toomas Kokovkin
Ettekanne Hiidlaste Koostöökogu
juubelikonverentsilkeskkonnahariduse nõupidamisel
13. 10. 2016, Kärkla

Meeldetuletuseks Eesti seadused

Biosfääriala (biosfääri programmiala) on Eestis sätestatud Säästva arengu seaduses järgmiselt:

(1) Biosfääri programmiala on UNESCO programmiga MAB (*Man and Biosphere*) haaratud ala haridus-, seire- ja uurimistöö korraldamiseks ning loodusvarade kaitse ja säästliku kasutamise ühitamiseks.

(2) Biosfääri programmialal töötatakse välja inimeste ja nende elukeskkonna tasakaalustatud suhete alused ning suunatakse planeerimis- ja arendustegevuse kaudu kohalikku arengut vastavalt UNESCO programmi MAB eesmärkidele.

Meeldetuletuseks UNESCO

UNESCO ehk Ühinenud Rahvaste
Hariduse, Teaduse ja Kultuuri
Organisatsioon on üks ÜRO 16.
eriorganisatsioonist.

Eesti võeti UNESCO liikmeks 14.
oktoobril 1991 ning UNESCO Eesti
Rahvuslik Komisjon moodustati
Vabariigi Valitsuse korraldusega 17.
augustil 1992.

Meeldetuletuseks programm MAB

UNESCO programm „Inimene ja biosfäär“ (MAB) käivitati 1971 aastal. Algselt oli selles 14 temaatilist alamprogrammi, mis kõik tegelesid inimese ja biosfääri vaheliste seoste teadusliku uurimisega.

Täna keskendub MAB põhiliselt biosfäärialade maailmavõrgustikule. Biosfääri kaitsealad on MAB-i programmi “**välilaborid**”.

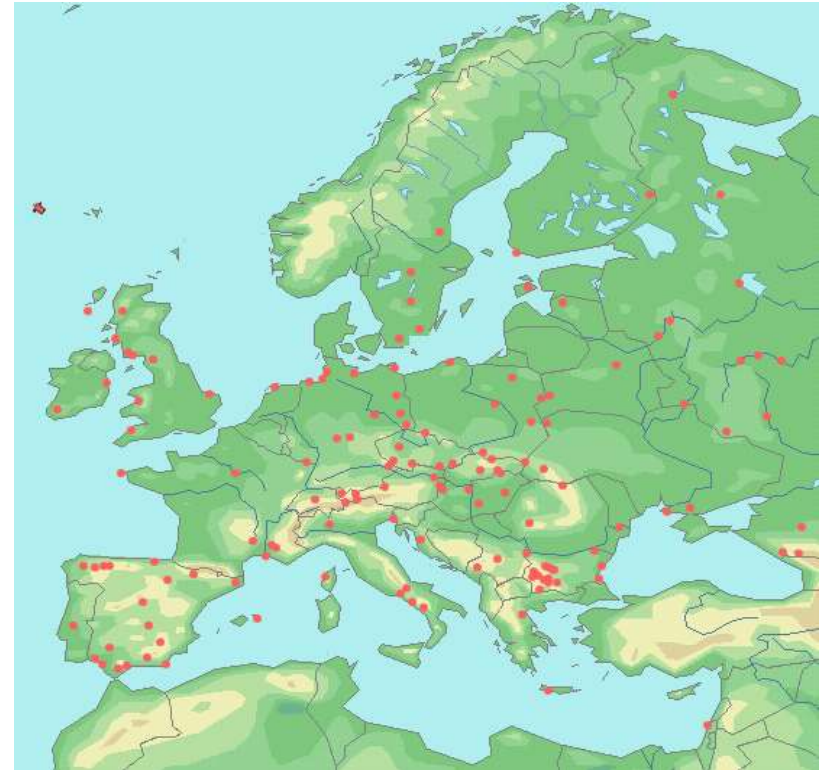
MABi prioriteetidid ja Hiiumaa

- Bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ärahoidmine teaduse, oskusteabe ja **ökosüsteemide majandamise** kaudu
- **Kestliku arengu edendamine** biosfäärialade kaudu
- Seoste süvendamine **kultuurilise ja bioloogilise mitmekesisuse** vahel

UNESCO MAB korraldusest

- Regionaalsed võrgustikud
- Teemaatilised võrgustikud
- Rahvuslikud MAB komiteed

Biosfäärialade maailmavõrgustik

2016 aasta seisuga on 669 biosfäärialala

MAB regionaalsed võrgustikud

MAB temaatilised võrgustikud

Jagunevad ökosüsteemide tüüpide järgi

- Mäestiku-
- Saarte- ja ranniku
- Troopiliste vihmametsade
- Kõrbe-
- Linna-
- Savanni-
- Põllundusmaastike-

Saarte- ja rannikute teemarühm

- Juhtriigid Korea (Jeju saar) ja Hispaania (Menorca saar)
- Kolmas nõupidamine toimus Eestis (Saaremaal ja Hiiumaal) juunis 2013
- Ilmus kogumik “Sustainable management in Island and Coastal Biosphere Reserves”.

MAB-i uus strateegia 2015-2025

- develop and strengthen models for sustainable development in the World Network of Biosphere Reserves (WNBR);
- help Member States and stakeholders to meet the Sustainable Development Goals through experiences from the WNBR, in particularly through **exploring and testing policies, technologies and innovations for the sustainable management of biodiversity and natural resources** and mitigation and adaptation to climate change.

Strateegia tegevused

(valikuliselt, Hiiumaa kontekstis)

- Ensure processes for implementing, managing, monitoring and periodic review of BRs are open and participatory and take into account **local and indigenous practices, traditions and cultures**;
- Establish partnerships with **educational and training institutions** ... to undertake education, training and capacity building activities aimed at BR stakeholders
- Promote green/sustainable/social **economy initiatives** inside BRs

Lõpetuseks, minu enda arusaamine BA-st

- Koht, kus säilitatakse meie igipõliseid (sajanditepikkused) teadmisi kodu-ökosüsteemi kehtlikust kasutusest
- Kus töötatakse välja ja õpetatakse viise, kuidas neid teadmisi nüüdismaailmas reaalselt kasutada
- Viiakse nimetatud teadmised ellu konkreetsete lahenduste, majanusmudelite ja planeerimise kaudu